

శ్రీ సరస్వత్యై నమః

శ్రీ సరస్వతీ దేవీ పూజా విధానం

సరస్వతీ నమస్తుభ్యం వరదే కామరూపిణీ విద్యారంభం కరిష్యామి
సిద్ధిర్భవతు మే సదా

గురుర్బ్రహ్మ గురుర్విష్ణుః గురుర్దేవో మహేశ్వరః
గురుస్సాక్షాత్ పరంబ్రహ్మ తస్మై శ్రీ గురవే నమః!!

అపవిత్రః పవిత్రోవా సర్వావస్థాం గతోపివా

యః స్మరేత్ పుండరీకాక్షం స బాహ్యంభ్యంతర శ్శుచిః!!
పుండరీకాక్ష పుండరీకాక్ష పుండరీకాక్ష – అని శిరస్సుపై నీళ్ళు
చల్లుకోవాలి.

దీపారాధన:

దీపస్త్యం బ్రహ్మరూపోసి జ్యోతిషాం ప్రభురవ్యయః!
భోదీప దేవరూపస్త్యం కర్మసాక్షహి అవిఘ్నకృతే!
యావత్ కర్మ సమాప్తిస్యాత్ తావతెత్వం సుస్థిరోభవ!!
అని ప్రార్థిస్తూ దీపారాధన గావించి గంధం, కుంకుమతో అలంకరించి
ఒక పుష్పమునుంచి నమస్కరించవలెను.

(ఆవునేతితో వెలిగించిన దీపమైతే దేవుడికి కుడివైపు, నూనె
దీపమైతే దేవుడికి ఎడమవైపు పెట్టవలెను)

ఆచమనం:

ఓం కేశవాయ స్వాహా! నారాయణాయ స్వాహా! మాధవాయ
స్వాహా!

(స్త్రీలు ఆచమనం చేయునపుడు 'నమః'అని ఆచమనం
చేయవలెను)

గోవిందాయ నమః విష్ణవే నమః మధుసూదనాయ నమః
త్రివిక్రమాయ నమః వామనాయ నమః శ్రీధరాయ నమః హృషీ
కేశాయ నమః పద్మనాభాయ నమః దామోదరాయ నమః
సంకర్షణాయ నమఃవాసుదేవాయ నమః ప్రద్యుమ్నాయ నమః

అనిరుద్దాయ నమః పురుషోత్తమాయ నమః అదోక్షజాయ నమః
నారసింహాయ నమః అచ్యుతాయ నమః జనార్ధనాయ నమః
ఉపేంద్రాయ నమః హరయే నమః శ్రీ కృష్ణాయ నమః శ్రీ కృష్ణ
పరబ్రహ్మణే నమః

ధ్యానం:

యశ్శివో నామ రూపాభ్యాం దేవీ సర్వమంగళాం!
తయో సంస్మరణాత్పుంసాం సర్వతో జయ మంగళం!!
లాభాస్తేషాం జయస్తేషాం కుతస్తేషాం పరాభవః!
ఏషాం ఇందీవరశ్యామో హృదయస్థో జనార్దనః!!
ఆపదామపహర్తారం దాతారం సర్వసంపదాం!
లోకాభిరామం శ్రీరామం భూయో భూయో నమామ్యహం!!
సర్వమంగళ మాంగళ్యే శివే సర్వార్థ సాధకే!
శరణ్యే త్రయంబకే గౌరీ నారాయణి నమోస్తుతే!!
శ్రీ లక్ష్మీ నారాయణాభ్యాం నమః; శ్రీ ఉమా మహేశ్వరాభ్యాం నమః; శ్రీ
వాణీ హిరణ్యగర్భాభ్యాం నమః; శ్రీ శచీ పురందరాభ్యాం నమః; శ్రీ
అరుంధతీ వశిష్టాభ్యాం నమః; శ్రీ సీతారామాభ్యాం నమః; సర్వేభ్యో
మహా జనేభ్యో నమః అయం ముహూర్తస్సుముహూర్తోస్తు!!
అని దేవిపై పూలు, అక్షతలు ఉంచి నమస్కరించాలి.
ఉత్తిష్టంతు భూతపిశాచా! యేతే భూమి భారకాః
ఏతే షా మవిరోధేన బ్రహ్మ కర్మ సమారభే!!
అక్షతలు వాసన చూసి ఎడమ ప్రక్కగా వెనుకకు వేసుకొనవలెను.

ప్రాణాయామము:

ఓం భూ : ఓం భువః ఓం సువః ఓం మహాః ఓం జనః ఓం తపః ఓం
సత్యం ఓం తత్స వితుర్వరేణ్యం భర్గో దేవస్య ధీమహి ధియో యోనః
ప్రచోదయాత్ ఓమాపోజ్యోతి రసోమృతం బ్రహ్మ భూర్భువ
స్సువరోమ్

— అను మంత్రమును ఉచ్చరించవలెను.

సంకల్పము:

విష్ణుర్విష్ణుర్విష్ణుః ఇతి సంస్మృత్య, పంచాశత్కృతివిస్తీర్ణ
మహిమండలే జంబూద్వీపే భరతవర్షే భరతఖండే, మేరోర్దక్షిణ
దిగ్భాగే, శ్రీశైలస్య ఈశాన్య దిగ్భాగే, కృష్ణాగౌదావర్యోః మధ్య ప్రదేశే
(స్వ)గృహే లక్ష్మీ నివాస స్థానే సమస్త దేవతా గో బ్రాహ్మణ హరిహర
చరణ సన్నిధౌ శ్రీమహావిష్ణో రాజ్ఞీయా ప్రవర్తమానస్య ఆద్య బ్రహ్మణః
ద్వితీయ పరాధే శ్వేతవరాహ కల్పే వైవస్వత మన్వంతరే కలియుగే,
ప్రథమపాదే, వర్తమాన వ్యావహారిక చాంద్రమానేన
.....సంవత్సరే,అయనే,ఋతౌ,మాసే.పక్షే,
.....తిథౌ,వాసరే,గోత్రస్య శర్మణః ధర్మపత్నీ శ్రీమతీ
.....గోత్రవతీ శ్రీనామధేయవతీ, అహం మమోపాత్త దురితక్షయ
ద్వారా యావజ్జీవ సౌమాంగల్య సిద్ధ్యర్థం శ్రీ సరస్వతీ పూజాం కరిష్యే.
ఆద్య శ్రీ సరస్వతీ దేవతా ప్రీత్యర్థం సంభవద్భిః ద్రవ్యైః
సంభవతానియమేన ధ్యానావాహనాది పోడశోపచార పూజాం
కరిష్యే.

అని కుడి ఉంగరం వేలి కొనతో గోరు తగలకుండా నీరు తాకాలి.

తదంగ కలశారాధానం కరిష్యే! కలశం శుద్ధోదకైః
గంధపుష్పాక్షతైరభ్యర్చ్య (పరిశుద్ధమైన నీరు నింపిన కలశమును
గంధముతోడను, అక్షతల తోడను, పూజించవలెను. అనంతరము
కుడిచేతి వ్రేళ్ళతో కలశమందలి

కలశపూజ:

కలశస్య ముఖే విష్ణుః కంఠే రుద్రస్సమాశ్రితః
 మూలే తత్ర స్థితో బ్రహ్మ మధ్యే మాతృ గణాః స్మృతాః
 కుక్షౌతు సాగరా స్సర్వే సప్తద్వీపా వసుంధరాః
 ఋగ్వేదోఽథ యజుర్వేద స్సామవేదో హ్యధర్వణః
 అంగైశ్చ సహితా స్సర్వే కలశాంబు సమాశ్రితాః
 గంగేచ యమునే కృష్ణే గోదావరి సరస్వతీ
 నర్మదే సింధు కావేరి జలేస్మిన్ సన్నిధం కురు!!
 ఆయాంతు శ్రీ సరస్వతీ దేవీ పూజార్థం మమ దురితక్షయ కారకాః
 కలశోదకేన , దేవీం ఆత్మానంచ పూజా ద్రవ్యాణి సంప్రోక్ష్య
 అనుచూ సమస్త నదీ తీర్థాలను సంభావిస్తూ కలశోదకం పసుపు
 గణపతి మీదను, శ్రీసరస్వతీమాత పటము పైన, పిదప శిరస్సుపై
 జల్లుకొని, తరువాత పూజా ద్రవ్యాల పైన పవిత్రమగుటకు
 చల్లవలెను.

ఆదౌ నిర్విఘ్నేన పరిసమాప్త్యర్థం శ్రీమహాగణపతి పూజాం కరిష్యే
 అని సంకల్పమొనర్చి నీటిని విడువవలెను.
 ఒక పళ్ళెములో బియ్యము పోసి తమలపాకు కొస తూర్పుగా
 ఉంచి, దానిమీద పసుపుతో చేసిన విఘ్నేశ్వరుని ఉంచి,
 కుంకుమతో అలంకరించి, దానిమీద పుష్పం, అక్షతలు కుడిచేతిలో
 పట్టుకొని

శ్లో!! శుక్లాంబరధరం విష్ణుం శశివర్ణం చతుర్భుజం!
 ప్రసన్నవదనం ధ్యాయేత్ సర్వ విఘ్నోపశాంతయే!!
 వాగీశాధ్యః సుమనసః సర్వార్థానాముపక్రమే!
 యం నత్వా కృతకృత్యాసుః తమ్ నమామి గజాననం!!

శ్రీ మహా గణాధిపతిం, సాంగం, సాయుధం, సశక్తి, పత్నీపుత్ర
పరివార సమేతం, గణపతిమావాహయామి, స్థాపయామి
పూజయామి అని చెప్తూ పుష్పం, అక్షతలు గణపతి మీద
ఉంచవలెను.

పిమ్మట,

శ్రీ మహాగణాధిపతయే నమః – ధ్యాయామి ధ్యానం సమర్పయామి;
ఆవాహయామి ఆవాహనం సమర్పయామి, నవరత్న ఖచిత
సింహాసనం సమర్పయామి అని చెప్తూ అక్షతలు వేయవలెను.

శ్రీమహాగణాధిపతయే నమః – పాదయోః పాద్యం సమర్పయామి

శ్రీమహాగణాధిపతయే నమః – హస్తయోః అర్ఘ్యం సమర్పయామి

శ్రీమహాగణాధిపతయే నమః – ముఖే ఆచమనీయం
సమర్పయామి

శ్రీమహాగణాధిపతయే నమః – శుద్ధోదకస్నానం సమర్పయామి,
స్నానానంతరం శుద్ధ ఆచమనీయం సమర్పయామి

శ్రీమహాగణాధిపతయే నమః – శ్రీ గంధం సమర్పయామి

శ్రీమహాగణాధిపతయే నమః – గంధస్యోపరి అలంకరణార్థం అక్షతాన్
సమర్పయామి

శ్రీమహాగణాధిపతయే నమః – పుష్పైః పూజయామి

శ్రీ మహాగణాధిపతి పోడశనామములు:

శ్రీ సుముఖాయ నమః

శ్రీ ఏకదంతాయ నమః

శ్రీ కపిలాయ నమః

శ్రీ గజకర్ణకాయ నమః

శ్రీ లంబోదరాయ నమః

శ్రీ వికటాయ నమః

శ్రీ విఘ్నరాజాయ నమః

శ్రీ గణాధిపాయ నమః

శ్రీ ధూమకేతవే నమః

శ్రీ గణాధ్యక్షాయ నమః

శ్రీ ఫాలచంద్రాయ నమః

శ్రీ గజాననాయ నమః

శ్రీ వక్త్రతుండాయ నమః

శ్రీ శూర్పకణ్ణాయ నమః

శ్రీ హేరంబాయ నమః

శ్రీ స్కందపూర్వజాయ నమః!!

శ్రీ సర్వ సిద్ధిప్రదాయకాయ నమః;

శ్రీ మహాగణాధిపతయే నమః; పోడశ నామభిః పూజాం
సమర్పయామి.

శ్రీ మహాగణాధిపతయే నమః – ధూపమాఘ్రాపయామి

శ్రీమహాగణాధిపతయే నమః – దీపం దర్శయామి

ధూపదీపానంతరం శుద్ధ ఆచమనీయం సమర్పయామి.

(పిమ్మట గుడము(బెల్లం ముక్క), లేక అరటిపండు, లేక
కొబ్బరికాయ చిప్పలు పసుపు గణపతి వద్ద ఉంచి దానిమీద నీళ్ళు
చిలకరించి)

శ్రీమహాగణాధిపతయే నమః – యథాభాగం గుడోపహార, కదళీఫల,
నారికేళ శకలాన్ నివేదయామి

అని చేతితో స్వామికి 5 మార్లు చూపుతూ “ప్రాణాయ నమః,
అపానాయ నమః, వ్యానాయ నమః, ఉదానాయ నమః,
సమానాయ నమః” అంటూ నివేదన చేసి, పిమ్మట..

శ్రీమహాగణాధిపతయే నమః – నైవేద్యానంతరం శుద్ధ ఆచమనీయం
సమర్పయామి.

“పూగీఫలైస్సకర్పారైః నాగవల్లీ దళైర్యుతం!
ముక్తాచూర్ణేన సంయుక్తం తాంబూలం ప్రతిగృహ్యతాం!!
అంటూ తాంబూల నివేదన చేసి అనంతరం శుద్ధ ఆచమనీయం
సమర్పయామి అంటూ నీరు వదలవలెను.
శ్లో!! ఘృతవర్తి సహస్రైశ్చ కర్పూరశకలైస్థథా!
నీరాజనం మయాదత్తం గృహాణవరదోభవ!!
శ్రీమహాగణాధిపతయే నమః – కర్పూర నీరాజనం సమర్పయామి.
నీరాజనానంతరం శుద్ధ ఆచమనీయం సమర్పయామి.
గణపతికి ఉదకము చూపించి పళ్ళెములో వదలవలెను.

తరువాత

శ్రీమహాగణాధిపతయే నమః – దివ్య సువర్ణ మంత్రపుష్పం
సమర్పయామి అంటూ పుష్పం, అక్షతలు స్వామి పాదాలపై
ఉంచవలెను.

శ్రీమహాగణాధిపతయే నమః – ఆత్మప్రదక్షిణ నమస్కారాన్
సమర్పయామి అంటూ నమస్కారం చేసి

శ్లో|| వక్రతుండ మహాకాయ సూర్యకోటి సమప్రభ|
నిర్విఘ్నం కురుమేదేవ సర్వకార్యేషు సర్వదా||

అంటూ ప్రార్థన నమస్కారం చేసి అక్షతలు, ఉదకం చేతిలోనికి
తీసుకొని, అనేన మయాకృతేన ధ్యానావాహనాది పోడశోపచార
పూజయాచ శ్రీ మహాగణాధిపతిః సుప్రీతా సుప్రసన్నో వరదో భవతు
అంటూ పళ్ళెములో వదిలి

శ్రీ మహాగణాధిపతి ప్రసాదం శిరసా గృహ్యామి అని అక్షతలు తీసుకొని
శిరస్సు మీద వేసుకొనవలెను.

పిమ్మట, శ్రీ గణపతి మీద అక్షతలు చల్లి “శ్రీమహాగణాధిపతిం
యథాస్థానం ప్రవేశయామి, క్షేమార్థం పునరాగమనాయచ” అంటూ

పశ్చేమును జరిపి, దానిని ఒక ప్రక్కగా ఉంచి సరస్వతీ పూజ ప్రారంభించవలెను.

శ్రీ సరస్వతీ దేవతా స్థిరోభవతు సుప్రసన్నా భవతు వరదా భవతు' (యనుచు సరస్వతీ దేవిని ప్రతిష్ఠించి క్రింది విధంగా చెప్తూ నమస్కరించవలెను.

దీపం:

దీపస్త్యం బ్రహ్మరూపోసి జ్యోతిషాం ప్రభురవ్యయః!
సౌభాగ్యం దేహి పుత్రంశ్చ సర్వాన్ కామాశ్చ దేహిమే!!
దీపదేవతాభ్యో నమః అని ఆ జ్యోతిని పువ్వులతో పూజించవలెను.
తరువాత పరిశుద్ధ హృదయముతో పుష్పములు తీసుకొని మ్రొక్కుచు సరస్వతీ దేవిని ఈ విధముగా ధ్యానించవలెను.

యాకుందేందుతుషార హార ధవళా యా శుభ్ర వస్త్రాన్వితా
యా వీణా వరదండ మండిత కరా యా శ్వేత పద్మాసనా!
యా బ్రహ్మచ్యుత శంకర ప్రభుతిభిర్దేవైస్సదా పూజితా!
సా మాంపాతు సరస్వతీ భగవతీ నిశ్శేష జాడ్యాపహా!!
సరస్వతీ నమస్తుభ్యం వరదే కామరూపిణీ!
విద్యారంభం కరిష్యామి సిద్ధిర్భవతు మే సదా!
విమలపతీ కమలకుటీ పుస్తక రుద్రాక్ష శస్త్ర హస్త పుటీ!
కామాక్షి పక్షులక్షీ కలిత విపంచి విభాసి వైరించి!!
శ్రీ సరస్వతీ దేవ్యై నమః ధ్యాయామి, ధ్యానం సమర్పయామి
శ్లో|| అత్రాగచ్ఛ జగద్వంద్యే సర్వలోకైక పూజితే
మయా కృతా మిమాం పూజాం గృహాణ జగదీశ్వరీం!!
శ్రీ సరస్వతీ దేవ్యై నమః ఆవాహయామి

ఆసనం

శ్లో!! సూర్యాయుత నిభస్పూర్తే స్ఫురద్రత్న విభూషితమ్!

సింహాసనమిదం దేవీ స్థీయతాం సురపూజితే!!

శ్రీ సరస్వతీ దేవ్యై నమః నవరత్న ఖచిత సింహాసనం
సమర్పయామి (అక్షతలు వేయవలెను)

పాద్యం:

శ్లో!! సువాసిత జలం రమ్యం సర్వతీర్థ సముద్భవమ్

పాద్యం గృహాణ దేవీ త్వం సర్వదేవ నమస్కృతే!!

శ్రీ సరస్వతీ దేవ్యై నమః పాదయోః పాద్యం సమర్పయామి
(కలశోదకమును పాదములపై చల్లవలెను)

అర్ఘ్యం:

శుద్ధోదకం చ పాత్రస్థం గంధపుష్పాది మిశ్రితమ్

అర్ఘ్యం దాస్యామి తే దేవీ గృహాణ సురపూజితే!!

శ్రీ సరస్వతీ దేవ్యై నమః హస్తయోః అర్ఘ్యం సమర్పయామి
(కలశోదకమును అమ్మవారి చేతిలో వేయునట్లు భావించి పళ్ళెంలో
వేయవలెను)

ఆచమనం:

సువర్ణ కలశానీతం చందనాగరు సంయుతమ్

గృహాణాచమనం దేవీ మయా దత్తం శుభప్రదే!!

శ్రీ సరస్వతీ దేవ్యై నమః ముఖే ఆచమనీయం సమర్పయామి
(కలశోదకమును సమర్పించవలెను)

పంచామృత స్నానం:

పయోదధి ఘృతోపేతం శర్కరా మధు సంయుతమ్
పంచామృత స్నానమిదం గృహాణ కమలాలయే!!
శ్రీ సరస్వతీ దేవ్యై నమః పంచామృత స్నానం సమర్పయామి
(పంచామృతాలతో, ఫలోదకంతో స్నానం చేయించవలెను)
పంచామృతములు: ఆవునెయ్యి, ఆవు పాలు, ఆవు పెరుగు, తేనె.

శుద్ధోదక స్నానం:

గంగాజలం మయానీతం మహాదేవ శిరస్థితమ్
శుద్ధోదక స్నానమిదం గృహాణ హరివల్లభే!!
శ్రీ సరస్వతీ దేవ్యై నమః శుద్ధోదక స్నానం సమర్పయామి
(కలశోదకముతో అభిషేకించవలెను)
స్నానానంతరం శుద్ధ ఆచమనం సమర్పయామి.

వస్త్రము:

శ్లో|| శుక్ల వస్త్ర ద్వయం దేవీ కోమలం కుటిలాలకే
మయి ప్రీత్యాత్వయా వాణీ బ్రహ్మణీ ప్రతిగ్రహ్యతాం!!
శ్రీ సరస్వతీ దేవ్యై నమః వస్త్రయుగ్మం సమర్పయామి (అనంతరం
శుద్ధ ఆచమనీయం సమర్పయామి)

ఆభరణం:

శ్లో|| కటక మకుటహారై ర్నూపురై రంగదాద్యైః
ర్వివిధ సుమణి యుక్త్యై ర్మేఖలారత్న హారైః
కమలదళ విలాసే కామదేవం గృహీత్వా
ప్రకటిత కరుణార్థే భూషితే భూషణాని!!
శ్రీ సరస్వతీ దేవ్యై నమః సర్వాణి ఆభరణాని సమర్పయామి

యజ్ఞోపవీతం:

శ్లో|| శబ్ద బ్రహ్మత్మికే దేవీ – శబ్ద శాస్త్ర కృతాలయే
బ్రహ్మ సూత్రం గృహీత్యం బ్రహ్మ శక్రాది పూజితే!!
శ్రీ సరస్వతీ దేవ్యై నమః యజ్ఞోపవీతం సమర్పయామి
(యజ్ఞోపవీతానంతరం శుద్ధ ఆచమనీయం సమర్పయామి)

గంధం:

కర్పూరాగరు కస్తూరీ రోచనాదిభిరన్వితమ్
గంధం దాస్యామ్యహం దేవీ ప్రీత్యర్థం ప్రతిగృహ్యతామ్!!
శ్రీ సరస్వతీ దేవ్యై నమః శ్రీ గంధాన్ ధారయామి
గంధస్యోపరి అలంకరణార్థం కుంకుమ తిలకం ధారయామి.

అక్షతలు:

శ్లో|| అక్షతాన్ ధవళాన్ దివ్యాన్ శాలీయాన్ తండులాన్ శుభాన్!
హరిద్రా కుంకుమోపేతాన్ గృహ్యతాంబ్ధిపుత్రికే!!
శ్రీ సరస్వతీ దేవ్యై నమః అక్షతాన్ సమర్పయామి

పుష్పము:

పూజలో ముందుగా అష్టవిధ పష్పాలని సమర్పించాలి. అవి

అర్క చంపక పున్నాగ, నన్ద్యావర్తం చ పాటలం
బృహతీ కరవీరం చ ద్రోణ పుష్పాణి చార్చయేత్!!
సరస్వత్యై నమః – అర్కపుష్పం పూజయామి (జిల్లేడు)
భారత్యై నమః – చంపక పుష్పం పూజయామి (సంపెంగ)
వాగ్దేవతాయై నమః – పున్నాగ పుష్పం పూజయామి
మాతృకాయై నమః – నన్ద్యావర్త పుష్పం పూజయామి (నందివర్ధన)
హంసాసనాయై నమః – పాటల పుష్పం పూజయామి
చతుర్ముఖ ప్రియాయై నమః – బృహతీ పుష్పం పూజయామి
(వాకుడు)
వేద శాస్త్రార్థ తత్త్వజ్ఞాయై నమః – కరవీర పుష్పం పూజయామి
(ఎర్రగన్నేరు)
సకల విద్యాధిదేవతాయై నమః – ద్రోణ పుష్పం పూజయామి
(తుమ్మి)

అథాంగ పూజ:

శ్రీ బ్రహ్మణ్యై నమః పాదౌ పూజయామి
శ్రీ బ్రాహ్మణ మూర్తయే నమః గుల్ఫౌ పూజయామి
శ్రీ జగత్స్వరూపిణ్యై నమః జంఘౌ పూజయామి
శ్రీ జగదాద్యాయై నమః జానునీ పూజయామి
శ్రీ చారువిలాసిన్యై నమః ఊరూ పూజయామి
శ్రీ కమలభూమయే నమః కటిం పూజయామి
శ్రీ జన్మహీనాయై నమః జఘనం పూజయామి

శ్రీ గంభీరనాభయే నమః నాభిం పూజయామి
శ్రీ హరి పూజ్యాయై నమః ఉదరం పూజయామి
శ్రీ లోకమాత్రే నమః స్తన్యో పూజయామి
శ్రీ విశాలవక్షసే నమః వక్షస్థలం పూజయామి
శ్రీ గానవిచక్షణాయై నమః కంటం పూజయామి
శ్రీ స్కందప్ర పూజ్యాయై నమః స్కంధౌ పూజయామి
శ్రీ ఘనబాహవే నమః బాహూ పూజయామి
శ్రీ పుస్తక ధారిణ్యై నమః హస్తౌ పూజయామి
శ్రీ శ్రోత్రియ బంధవే నమః శ్రోత్రే పూజయామి
శ్రీ వేద స్వరూపాయై నమః వక్త్రం పూజయామి
శ్రీ సువాసిన్యై నమః నాసికాం పూజయామి
శ్రీ బింబా సమానోష్ఠ్యై నమః ఓష్ఠాం పూజయామి
శ్రీ కమలచక్షుషే నమః నేత్రే పూజయామి
శ్రీ తిలదారిణ్యై నమః ఫాలం పూజయామి
శ్రీ చంద్రమూర్తయే నమః చికురాన్ పూజయామి
శ్రీ సర్వప్రదాయై నమః ముఖం పూజయామి
శ్రీ శ్రీసరస్వత్యై నమః శిరః పూజయామి
శ్రీ బ్రహ్మరూపిణ్యై నమః సర్వాణ్యంగాని పూజయామి

సరస్వతీ అష్టోత్తర శతనామ పూజ:

శ్రీ సరస్వత్యై నమః
మహాభద్రాయై నమః
మహామాయాయై నమః
వరప్రదాయై నమః
శ్రీప్రదాయై నమః
పద్మనిలయాయై నమః

పద్మాక్ష్యై నమః
పద్మవక్తాయై నమః
శివానుజాయై నమః
పుస్తకహస్తాయై నమః
జ్ఞానముద్రాయై నమః
రమాయై నమః
పరాయై నమః
కామరూపిణ్యై నమః
మహావిద్యాయై నమః
మహాపాతక నాశిన్యై నమః
మహాశ్రయాయై నమః
మాలిన్యై నమః
మహాభోగాయై నమః
మహాభుజాయై నమః
మహాభాగ్యాయై నమః
మహోత్సాహాయై నమః
దివ్యాంగాయై నమః
సురవందితాయై నమః
మహాకాళ్యై నమః
మహాపాశాయై నమః
పీతాయై నమః
విమలాయై నమః
విశ్వాయై నమః
విద్యున్నాలాయై నమః
వైష్ణవ్యై నమః
చంద్రికాయై నమః
చంద్రవదనాయై నమః

చంద్రలేఖావిభూషితాయై నమః

సావిత్త్యై నమః

సురసాయై నమః

దేవ్యై నమః

దివ్యాలంకార భూషితాయై నమః

వాగ్దేవ్యై నమః

వసుధాయై నమః

తీవ్రాయై నమః

మహాభద్రాయై నమః

మహాబలాయై నమః

భోగదాయై నమః

భారత్యై నమః

భామాయై నమః

గోవిందాయై నమః

గోమత్యై నమః

శివాయై నమః

జటిలాయై నమః

వింధ్యావాసాయై నమః

వింధ్యాచల విరాజితాయై నమః

చండికాయై నమః

వైష్ణవ్యై నమః

బ్రాహ్మ్యై నమః

బ్రహ్మజ్ఞానైక సాధనాయై నమః

సౌదామిన్యై నమః

సుధామూర్తయై నమః

సుభద్రాయై నమః

సుర పూజితాయై నమః

సువాసిన్యై నమః
సువాసాయై నమః
వినిద్రాయై నమః
పద్మలోచనాయై నమః
విద్యా రూపాయై నమః
విశాలాక్ష్యై నమః
బ్రహ్మధ్యేయాయై నమః
మహాఫలాయై నమః
త్రయీమూర్త్యై నమః
త్రికాలజ్ఞాయై నమః
త్రిగుణాయై నమః
శాస్త్ర రూపిణ్యై నమః
శుంభాసుర ప్రమథిన్యై నమః
శుభదాయై నమః
సర్వాత్మికాయై నమః
రక్తబీజనిహంత్యై నమః
చాముండాయై నమః
అంబికాయై నమః
ముండకాయ ప్రహరణాయై నమః
ధూమ్రలోచన మర్దనాయై నమః
సర్వదేవస్తుతాయై నమః
సౌమ్యాయై నమః
సురాసుర మస్కృతాయై నమః
కాళరాత్ర్యై నమః
కలాధారాయై నమః
రూపసౌభాగ్యదాయిన్యై నమః
వాగ్దేవ్యై నమః

వరారోహాయై నమః

వారాహ్యై నమః

వారిజాసనాయై నమః

చిత్రాంబరాయై నమః

చిత్రాంగదాయై నమః

చిత్రమాల్య విభూషితాయై నమః

కాంతాయై నమః

కామప్రదాయై నమః

వంద్యాయై నమః

విద్యాధరసుపూజితాయై నమః

రూప సౌభాగ్యదాయిన్యై నమః

శ్వేతాననాయై నమః

నీలభుజాయై నమః

చతుర్వర్గ ఫలప్రదాయై నమః

చతురాసన సామ్రాజ్యై నమః

నిరంజనాయై నమః

హంసాసనాయై నమః

రక్తమధ్యాయై నమః

నీల జంఘాయై నమః

బ్రహ్మవిష్ణుశివాత్మికాయై నమః

శ్రీ సరస్వతీ అష్టోత్తర శతనామ పూజాం సమర్పయామి

ధూపం:

దశాంగం గుగ్గులోపేతం సుగంధం చ మనోహరమ్!

ధూపం దాస్యామి దేవేశి గృహాణ హరివల్లభే!!

శ్రీ సరస్వతీ దేవ్యై నమః ధూపమాఘ్రాపయామి

దీపం:

ఘృతాక్షవర్తి సంయుక్తం అంధకార వినాశనమ్
దీపం దాస్యామి తే దేవీ గృహాణ ముదితాభవ!!
శ్రీ సరస్వతీ దేవ్యై నమః దీపం దర్శయామి
ధూప దీపానంతరం శుద్ధ ఆచమనీయం సమర్పయామి (దేవిపై
నీళ్ళు పూవుతో చల్లాలి)

నైవేద్యం:

దైవానికి కుడివైపున భూమిని శుద్ధి చేసి, అందు విస్తరి వేసి, మహా
నైవేద్యం, పళ్ళు, కొబ్బరి శకలాలు అన్నీ ఉంచి, అభిషురించి,
కలశపాత్రలోని జలం వాటిపై జల్లుతూ

మగవారు అయితే యీ క్రింది మంత్రం పఠించవలెను
ఓం భూర్భువస్సువః, తత్ సవితుర్వరేణ్యం, భర్గోదేవస్య ధీమహి,
ధియో యోనః ప్రచోదయాత్!

తర్వాత అమృతమస్తు, అమృతోపస్తరణమసి.
అంటూ మరికొన్ని నీళ్ళు పదార్థాలపై త్రిప్పి దేవికి చూపి పళ్ళెంలో
వదలాలి.

పదార్థాలు దేవికి నివేదిస్తూ
ఓం ప్రాణాయ స్వాహా, ఓం అపానాయ స్వాహా, ఓం వ్యానాయ
స్వాహా, ఓం ఉదానాయ స్వాహా, ఓం సమానాయ స్వాహా.

ఆడవారు నైవేద్యం పెడుచున్నచో ఈ క్రింది విధంగా పఠించవలెను
శ్లో!! యోదేవస్సవితాస్మాకం ధియోధర్మాది గోచరాః!

ప్రేరయేత్తస్య యద్భగ్గస్తద్వరేణ్యముపాస్మహే!! (అని సూర్యుని
 స్మరించి దేవికి ఆచమనం ఇచ్చి)
 శ్లో!! నైవేద్యం షడ్జనోపేతం దధిమధ్వాజ్య సంయుతమ్!
 నానా భక్ష్య ఫలోపేతం గృహాణ హరివల్లభే!! (అని ప్రార్థించి)
 శ్రీ సరస్వతీ దేవ్యై నమః మహా నైవేద్యం సమర్పయామి.
 ప్రాణాయ నమః, అపానాయ నమః, వ్యానాయ నమః, ఉదానాయ
 నమః, సమానాయ నమః (అనుచు పదార్థములు దేవికి నివేదించి
 ఇంచుకసేపు దేవిని ధ్యానించవలెను)
 ఘనసారసుగంధేన మిశ్రితం పుష్పవాసితమ్!
 పానీయం గృహ్యతాం దేవీ శీతలం సుమనోహరమ్!! (అని పఠించి)
 శ్రీ సరస్వతీ దేవ్యై నమః హస్తా ప్రక్షాళయామి, పాదౌ ప్రక్షాళయామి,
 శుద్ధ ఆచమనీయం సమర్పయామి (అనుచు జలమునిచ్చి)

తాంబూలం:

శ్లో!! పూగీఫల సమాయుక్తం నాగవల్లీ దళైర్యుతం!
 కర్పూర చూర్ణ సంయుక్తం తాంబూలం ప్రతిగృహ్యతామ్!!
 శ్రీ సరస్వతీ దేవ్యై నమః తాంబూలం సమర్పయామి
 తాంబూల చర్వణానంతరం శుద్ధ ఆచమనీయం సమర్పయామి
 నీరాజనం
 శ్లో!! నీరాజనం సమానీతం కర్పూరేణ సమన్వితమ్!
 తుభ్యం దాస్యామ్యహం దేవీ గృహ్యతాం విష్ణువల్లభే!!
 శ్రీ సరస్వతీ దేవ్యై నమః కర్పూర ఆనంద నీరాజనం సమర్పయామి
 నీరాజనానంతరం శుద్ధ ఆచమనీయం సమర్పయామి

మంత్రపుష్పం:

చేతిలోనికి పుష్పములు, అక్షతలు తీసుకొని లేచి నిలిచి భక్తితో
మంత్రపుష్పమును పరించవలెను.

దోర్భిర్యుక్యా చతుర్భిః స్ఫటిక మణిమయీ మక్షమాలాం దధానా
హస్తేనైకేన పద్మం సీతమపి చ శుకం పుస్తకం చాపరేణ!

భాసా కుందేందు శంఖ స్ఫటిక మణినిభా భాసమానా సమానా
సామే వాగ్దేవతేయం నివతు వదనే సర్వదా సుప్రసన్నా!!

చతుర్దశసు విద్యాసు రమతే యా సరస్వతీ
సా దేవీ కృపయా మహ్యం జిహ్వాసిద్ధిం కరోతు చ!!

శ్రీ సరస్వతీ దేవ్యై నమః సువర్ణ మంత్రపుష్పం సమర్పయామి
(పుష్పములను అక్షతలను అమ్మవారికి సమర్పించవలెను)

ఆత్మప్రదక్షిణ నమస్కారాః

(తమకు కుడివైపు ప్రదక్షిణ మూడు సార్లు చేయవలెను)

యానికానిచ పాపాని జన్మాంతర కృతానిచ!

తానితాని ప్రణశ్యంతి ప్రదక్షిణ పదేపదే!!

పాపోహం పాపకర్మాహం పాపాత్మా పాప సంభవ!

త్రాహిమాం కృపయా దేవీ శరణాగత వత్సలే!!

అన్యథా శరణం నాస్తి త్వమేవ శరణం మమ!

తస్మాత్ కారుణ్య భావేన రక్షరక్ష పరమేశ్వరి!!

శ్రీ సరస్వతీ దేవ్యై నమః ఆత్మప్రదక్షిణ నమస్కారాన్ సమర్పయామి

ఓం సరస్వత్యై నమః – ఛత్రం ఆచ్ఛాదయామి

ఓం సరస్వత్యై నమః – చామరం వీచయామి

ఓం సరస్వత్యై నమః – గీతం శ్రావయామి

ఓం సరస్వత్యై నమః – నృత్యం దర్శయామి

సమస్తరాజోపచార, దేవోపచార , శక్తోపచార , భక్తోపచార పూజాన్

సమర్పయామి

సమర్పణ:

యస్య స్మృత్యా చ నామోక్త్యా తపః పూజా క్రియాదిషు
న్యూనం సంపూర్ణతాం యాతి సద్యో వందే తమచ్యుతమ్!!
మంత్రహీన క్రియాహీనం భక్తిహీనం మహేశ్వరీ
యత్పూజితం మయా దేవీ పరిపూర్ణం తదస్తుతే!!
అనయా కల్పోక్త ప్రకారేణ ఆయా కృతయా పోడశోపచార పూజయా
భగవతీ సర్వదేవాత్మికా శ్రీ సరస్వతీ దేవతా సుప్రీతా సుప్రసన్నా
వరదా భవతు! మమ ఇష్టకామ్యార్థసిద్ధిరస్తు!!
అని జలమును వదలవలయును.

తీర్థ స్వీకరణ:

“అకాలమృత్యుహరణం సర్వవ్యాధి నివారణం!
సమస్త పాపక్షయకరం శ్రీ సరస్వతీ దేవతా పాదోదకం పావనం
శుభమ్” అంటూ ముమ్మారు స్వీకరించవలెను.
సర్వం శ్రీ సరస్వతీ దేవతార్పణమస్తు
శ్రీ సరస్వతీ దేవీం యథాస్థానం ప్రతిష్ఠాపయామి
శ్రీ సరస్వతీ పూజావిధి సమాప్తః

